

Aerosoler er små luftbårne partikler eller dråber. Disse kan være ultrafine (under 1 mikrometer), fine (1 - 2,5 mikrometer) eller grove (større end 2,5 mikrometer). Størrelsen på aerosolerne har betydning for, hvor længe de kan holde sig svævende i luften. Jo mindre de er, jo længere kan de holde sig svævende - i helt op til 24 timer. Aerosoler findes ofte samlet i "skyer" af partikler eller dråber, som kan være synlige for det blotte øje.

Krav

- Da aerosoler kan indeholde rester af bl.a. rengøringsmidler, mikroorganismer og organisk materiale, skal medarbejderne beskyttes mod indånding af aerosolerne.
- Der skal foretages en kemisk risikovurdering ved arbejdsprocesser, hvor der dannes aerosoler, der kan indeholde rester af kemiske stoffer og andre indholdsstoffer.
- Der skal være en effektiv procesudsugning ved forurenende processer, som skal være udstyret med en alarm, der afgiver lys- og/eller lydsignal.
- Der skal sørges for god almen rumventilation.
- Der skal være tilførsel af frisk erstatningsluft med passende temperatur. Den tilførte luft må ikke give anledning til træk.

Gode råd

- Vær opmærksom på udvikling af aerosoler, f.eks. i forbindelse med skumrengøring af rør, tanke, procesudstyr, tankbiler, distributionsbiler, i forbindelse med ikke helt tæt CIP-rengøringsproces, fra sprayprodukter og fra svejseprocesser eller ved brug af køle-og/eller smøremidler.
- Anvend rengøringsmidler, som i brugsoplysningen har den lavest mulige fareklassificering til arbejdsopgaven.
- Følg leverandørens anvisning i forhold til dosering og virkningstider. Vælg automatiske doseringssystemer.
- Pålægning af skumprodukter på overflader skal ske med afstand (langt påføringsmodul) og fremadrettet med rolige bevægelser. Husk ingen pålægning "over hovedet".
- Efter endt virkningstid skal skumprodukter skylles væk med lavtryksspuling med koldt vand (uopvarmet vand).
- Vælg spuledyser med så store huller som muligt.
- Perioden for trykspuling skal være så kort som muligt.
- Sørg for, at den samlede ventilation (rum- og procesventilation) er effektiv i arbejdsrummene
- Organiser arbejdet så, at der er så få medarbejdere til stede som muligt under rengøringen.
- Hvis det ikke er muligt at tilrettelægge arbejdet og indrette arbejdspladsen optimalt, kan der anvendes et filtrerende ånde-rætsværn med P2 filter for at undgå indånding af aerosoler.

Referencer

- [BFA Jord til Bords vejledning om aerosoler 'Aerosoler i mejeriindustrien med fokus på skumrengøring', 2022](#)
- [Arbejdstilsynets vejledning om rengøring og vedligeholdelse, A.1.4, 2001](#)
- [Arbejdstilsynets vejledning om ventilation på faste arbejdssteder, A.1.1, 2001](#)
- [Arbejdstilsynets vejledning om brug af vandtryk til rengøring, afrensning, skæring mv., D.2.20, 2006](#)